

FOLKETINGET

EU-nyt

NYHEDSBREV | 2022-2023 | 26. OKTOBER 2023

Vindenergipakke skal give mere grøn energi og sikre medvind til den europæiske vindindustri

Kommissionen præsenterede den 24. oktober 2023 en vindenergipakke, der skal bidrage til at opfylde EU's mål om, at mindst 42,5 pct. af EU's endelige energiforbrug senest i 2030 skal bestå af vedvarende energi (VE).

Pakken skal ikke kun ses i lyset af den grønne omstilling, men også som industripolitik, der skal holde hånden under den europæiske vindindustri. Kommissionen fremhæver bl.a. "pres fra internationale konkurrenter" som en af udfordringerne for industrien. Kina nævnes ved navn, men der tænkes nok også på USA's klima-/industriiltag; "Inflation Reduction Act".

Vindenergipakken består ikke af nye forslag til bindende lovgivning, men en handlingsplan og en meddelelse fra Kommissionen.

Den europæiske handlingsplan for vindkraft

Handlingsplanen bygger på eksisterende lovgivning og er inddelt i seks spor, hvis hovedelementer gengives i nedenstående.

1) Øget forudsigelighed og hurtigere tilladelser

Via "Accele-RES"-initiativet vil Kommissionen sikre en hurtig implementering af det [reviderede direktiv for vedvarende energi](#). Kommissionen vil bl.a. nedbringe behandlingstiden af tilladelser via et øget fokus på digitalisering af de nationale tilladelsesprocedurerne og ved at yde teknisk bistand til de nationale myndigheder. For at understøtte dette, vil Kommissionen bl.a. lancere et digitalt værktøj.

Samtidig opfordres medlemsstaterne til at gøre projektplanlægningen mere gennemsigtig via konkrete tilsagn om vindkraft for perioden 2024-26,

transparente auktionsplaner og langsigtet planlægning for udbredelse af vedvarende energi.

Kommissionen vil bl.a. etablere en digital platform til EU-landene auktionsplaner, øge regionalt samarbejde og understøtte en udbygning af elnettet med en handlingsplan i november.

2) Forbedret auktionsdesign

Kommissionen vil hjælpe medlemsstaterne til at forbedre udformningen af VE-auktioner ved at inkludere objektive og transparente kriterier, bl.a. om cybersikkerhed, bæredygtighed og beskyttelse af havområder. Det skal sikre, at projekterne bliver fuldført til tiden og belønner andet end pris.

Desuden vil Kommissionen bl.a. foretage en risikovurdering af cybersikkerhed og øge brugen af strategiske indkøb indenfor rammerne af ["Global Gateway"-initiativet](#).

3) Bedre adgang til finansiering

Kommissionen vil lette adgangen for finansiering og støtte af europæisk produktion af vindenergi ved at udvide finansieringsmulighederne – særligt under [EU's Innovationsfond](#). Desuden vil Den Europæiske Investeringsbank (EIB) stille risikobegrænsende garantier til rådighed. Samtidig opfordres medlemsstaterne til at udnytte fleksibiliteten under de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte.

4) Et retfærdigt og konkurrencedygtigt internationalt miljø

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne arbejde for at sikre lige vilkår og styrke vindsektorens konkurrenceevne ved bl.a. at facilitere EU-producenters adgang til udenlandske markeder via handelsaftaler og via WTO-regler for subsidier.

Kommissionen vil også overvåge og slå ned på sikkerhedstrusler og eventuelle former for "illoyal handelspraksis", der gavner udenlandske producenter, og arbejde for en øget international standardisering af vindsektoren.

5) Færdigheder - kvalificeret arbejdskraft

Kommissionen opfordrer til, at de såkaldte færdighedspartnerskaber for VE – under [pagten for færdigheder](#) – hurtigst muligt understøtter kompetenceudviklingen indenfor VE-sektoren. Der henvises bl.a. til planerne om lanceringen af europæiske akademier for klimaneutrale færdigheder (herunder et akademi specifikt for vindsektoren), der skal støtte indsatsen for at opkvalificere og omskole arbejdstagere.

6) Industriens engagement og medlemsstaternes forpligtelser

Inden årets udgang vil Kommissionen opfordre medlemsstaterne og vindindustrien til at indgå en række frivillige forpligtelser som led i et "EU-vindcharter", der skal forbedre betingelserne for vindindustrien.

Indholdet af handlingsplanen kan illustreres således:

Meddelelsen om opfyldelse af EU's ambitioner om offshoreenergi

Kommissionen fremhæver i meddelelsen, at EU-landene i 2023 blev enige om ikke-bindende mål for vedvarende offshoreenergi. Målet for 2050 er en kapacitet på 317 GW, mens delmålet for 2030 er 111 GW. (GW står for gigawatt, og 1 gigawatt svarer til 1 mio. kilowatt.)

Hvis disse mål skal nås, skal der ske en betydelig stigning i udbredelsen af offshoreenergi. Der blev i 2022 etableret 1,2 GW ny offshoreenergi, og EU's samlede kapacitet udgjorde ved udgangen af 2022 i alt 16,3 GW.

For at understøtte udviklingen på området vil Kommissionen øge sin indsats og komme med yderligere tiltag på en række områder, der ligger i forlængelse af indholdet af handlingsplanen.

Kommissionen vil:

- Styrke netinfrastrukturen og det regionale samarbejde.
- Fremskynde udstedelsen af tilladelser.
- Sikre integreret maritim fysisk planlægning.
- Styrke infrastrukturens modstandsdygtighed.
- Støtte forskning og innovation.
- Udvikle forsyningskæder og færdigheder.

Umiddelbare reaktioner fra industrien

Green Power Denmark byder vindenergipakken velkommen i [Altinget](#) og fremhæver, at der er behov for at lave udbud på nye måder.

Der er ros til udspillet fra Ørsted, Dansk Industri og Dansk Erhverv i [EnergiWatch](#). De citerede aktører peger bl.a. på, at der skal handling til for at adressere industriens udfordringer, og at fremtidige udbud også skal tage højde for parametre som bæredygtighed og innovation.

Hvorfor er der behov for handling på området?

Kommissionen fremhæver, at den europæiske vindindustri dækker 85 pct. af EU's vindenergimarked og 94 pct. af offshoresektoren. Kommissionen mener dog, at en række forhold udfordrer vindindustrien.

Kommissionen peger på følgende:

- Utilstrækkelig og usikker efterspørgsel.
- Langsomme og komplekse procedurer for tilladelser.
- Manglende adgang til råstoffer, høj inflation og høje råvarepriser.
- Ugunstig udformning af nationale udbud.
- Stigende konkurrence fra internationale konkurrenter.
- Risici med hensyn til en tilstrækkelig, kvalificeret arbejdsstyrke.

I forhold til den internationale konkurrence kan det bemærkes, at Kommissionsformand Ursula von der Leyen i sin tale om unionens tilstand den 13. september varslede, at Kommissionen vil fremsætte flere pakker om de sektorer af industrien, der har stor betydning for den grønne omstilling.

Disse pakker af tiltag skal gøre det muligt for den europæiske industri at begå sig i den internationale konkurrence. I talen peger von der Leyen udover vind også på stål, batterier og elektriske køretøjer.

Vil du vide mere?

Kommissionens pressemeddelelse om udspillet findes [her](#).

Den europæiske handlingsplan for vindkraft (kun på engelsk) kan hentes [her](#).

Meddelelsen om opfyldelse af EU's ambitioner om offshoreenergi (kun på engelsk) er tilgængelig [her](#).

EU-nyt om von der Leyens tale om unionens tilstand 2023 kan læses [her](#).

Produceret og skrevet af:

Andreas Sommer Møller, EU-konsulent, tlf. 3146

Karen Schack Andreassen, International konsulent, tlf. 3111

Esther Marie Banke Føhns, studentermedhjælper

EU-nyt fra EU-konsulenterne sendes løbende til abonnenter i Folketinget